

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :
em. jacqmainlaan 126
1000 brussel - tel 02/18 68 20 - pr 4292 38

verantwoordelijke uitgever :
lic. hugo hermans
hoge weg 5, 2200 borgerhout

BETAAL UW BIJDRAGE op de postrekening 4292 38, Verbond der Vlaamse Academici, Brussel, Vermeld de afdeling waartoe U wil behoren, indien U niet geografisch wenst ingedeeld te worden. Bijdrage: steunende leden 500 F of meer, gewone leden 300 F, en 100 F voor minder dan drie jaar afgestudeerden, dienstplichtigen of echtgenote-bijlid. WERF OOK NIEUWE LEDEN. Maak het V.V.A. sterk, dan kan het meer doen voor de Vlaamse zaak.

FESTIVAL VOOR VLAANDEREN 1971

Vlaamse Academici laten Brussel niet los!

Wij legden beslag op het eerste middenbalkon van het Paleis voor Schone Kunsten voor het

CONCERT VAN DINSDAG 14 SEPT. 1971 TE 20.30 U.

Het gaat hier om het concert van de Minister van de Nederlandse Cultuur en van de Ambassadeur van Israël en het wordt gebracht door de

Israël Philharmonic Orchestra met als dirigent Zubin Mehta

Het programma voorziet:

- Arni MAAYANI — « Qumran, Symphonic Metaphor ».
- Wolfgang Amadeus MOZART — « Symfonie nr. 38 in D grote terts, KV 504 (Prager).
- Johannes BRAHMS — Symfonie nr. 3 in F grote terts, opus 90.

Na het concert gaan we onze indrukken uitwisselen op de receptie gegeven door de Minister van de Nederlandse Cultuur en door de Ambassadeur van Israël en waarop ook wij vriendelijk werden uitgenodigd.

Wij hebben voorlopig slechts honderd plaatsen voorbehouden, wacht niet tot deze allemaal verkocht zijn en bestel onmiddellijk. Wij konden deze plaatsen voor U bekomen tegen de zeer gunstige prijs van 120 frank.

Antwerpen doet dit door het storten van het overeenstemmend bedrag op de postrekening 2424.81, van Kredietbank-Oude-God voor rekening nr. 1143/10666 van V.V.A.-Antwerpen, met vermelding van de reden van de storting.

Limburg schrijft of belt naar Ir. F. HENDRICKX, Gorseweg 8, 3800 Sint-Truiden, tel. 73341, of naar Dr. J. WEEKERS, Rodenbachstraat, 3500 Hasselt, tel. 23037.

West-Vlaanderen belt te **Brugge** naar Apot. van HAVERBEKE, tel. 23037; te **leper** naar Lic. C. BILLIET, tel. 42567; te **Kortrijk** naar Dr. A. van LERBERGHE, tel. 22195; te **Oostende** naar Dr. G. MAEYAERT, tel. 77474 (Oostende kan ook **schrijven** naar Lic. A. VENMANS, Mariakerkelaan 108, 8400 Oostende); te **Roeselare** naar Ir. F. BREEMERSCH, tel. 24942.

Oost-Vlaanderen kan beilen naar Ir. G. DELOO, tel. 22.68.83;

Brabant kan contact nemen met het sekretariaat 02/18.68.20 tussen 8 en 12 uur of 's avonds met Drs. Leo DEKLEERMAEKER, tel. 33.61.49.

Brabant en **Oost-Vlaanderen** kunnen ook ineens het overeenstemmende bedrag storten op de postrekening 4292.38 van het Verbond der Vlaamse Academici te Brussel.

Men vergeet vooral niet de reden van de betaling en het aantal gewenste plaatsen op de overschrijving mede te delen.

De leden van andere gouden rekenen af met hun eigen afdeling.

LE DIABLE QUI DISPOSE DE MA VIE M'ENVOIE A BRUXELLES, ET SONGEZ,
S'IL VOUS PLAIT, QU'IL N'Y A A BRUXELLES QUE DES FLAMANDS!...

(Voltaire, 1739)

Het Algemeen Vlaams Kongres - thema B R U S S E L

Onder het motto « **Vlaanderen laat Brussel niet los** » ging op zondagnamiddag 13 juni II., in het Paleis voor Schone Kunsten, te Brussel, de slotvergadering door van het **Algemeen Vlaams Kongres**.

Meer dan symbolisch was wellicht de opvallende aanwezigheid op dit « Brussel-Kongres » van de burgemeesters van de twee grootste Vlaamse steden, alsmede van de heer SOENS, burgemeester van de Vlaamse strijd-gemeente Strombeek-Bever, die door de aanwezigen op een langdurige ovatie werd onthaald.

Het was verder verneugend vast te stellen dat er zich tussen de honderden toehoorders opvallend veel parlementaire verkozenen van alle Vlaamse politieke partijen bevonden, niettegenstaande de op zijn minst openlijke ongeïnteresseerdheid vanwege bepaalde politieke formaties.

Een Kongres dat rektor A. GERLO, voorzitter van het inrichtend Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen, definieerde als zijnde een samenkomst — naar de geest van het latijnse woord « congressus » — van plichtsbewuste Vlamingen, waarop het Overlegcentrum in verband met het probleem Brussel zijn mening, gevormd tijdens een aantal preliminaire vergaderingen in de schoot van gespecialiseerde werkgroepen, wenste kenbaar te maken.

De resultaten van deze studie-bijeenkomsten werden door het Overlegcentrum vastgelegd in een aantal resoluties, die in de zes Kongressecties tijdens de voormiddagvergaderingen door de referaathouders voorgesteld, en door de aanwezigen na bespreking aangevuld werden.

Uit deze « bewerkte » resolutieteksten, die tijdens de slotvergadering door de sectievoorzitters werden voorgelezen, werd getracht de voor elke sectie meest representatieve passage te lichten. Om tegemoet te komen aan een zo ruim mogelijke authenticiteit, door uitsluiting van alle mogelijke interpretatie-misvattingen, worden derhalve deze zeer « volledige » teksten bijna woordelijk geciteerd.

Sectie ONDERWIJS — Voorzitter : prof. dr. A. VERHULST — Referaat : dr. jur. G. GARRE.

- ... het Overlegcentrum blijft gekant tegen de wijziging van de taalwet van 1963 inzake onderwijs, zolang niet een meer doeltreffende wettelijke regeling is uitgewerkt die het pedagogische beginsel « **huistaal-onderwijstaal** » voor Brussel-Hoofdstad waarborgt.
- ... het Overlegcentrum is van oordeel dat het dringend nodig is om de problemen van het Nederlandstalig onderwijs een specifieke en verantwoorde oplossing te bezorgen. De bepalingen hiervan moeten worden vastgelegd in een « **Brussels luik** », dat een afzonderlijk deel zou uitmaken van het schoolpakt.
- Het Overlegcentrum is de mening toegedaan dat de toekomstige realisatie van een verantwoorde vorm van **gemeenschapschool** moet gebeuren op advies van de Kontaktcommissie, opgericht bij K.B. van 5.5.71.
- Het Overlegcentrum wenst dat **alleen** pedagogisch verantwoorde maatregelen worden genomen opdat de kinderen in de Nederlandstalige scholen alle kansen zouden worden geboden om, ook in de toekomst, **meerdere** talen aan te leren.

Sectie NEDERLANDS KULTUURLEVEN TE BRUSSEL — Voorzitter : dr. fil. W. DEBROCK — Referaat : dr. jur. Y. BUTZLER-VANNESTE.

- Het Overlegcentrum constateert dat de kulturele autonomie zowel door de Nederlandstalige als door de Franstalige gemeenschap algemeen wordt aanvaardt.
- Het Overlegcentrum is van mening dat in het gemengd taalgebied van de Brusselse agglomeratie, met Brussel als hoofdstad van het land, elke gemeenschap de mogelijkheid moet krijgen zich op zelfstandige en gelijkberechtigde wijze kultureel te ontwikkelen.
- Uitgaande van deze principes moet het cultuurbeleid :
  - 1° het potentieel aan Nederlandssprekenden, dat in verenigings- en gemeenschapsverband leeft, valoriseren en stimuleren ;
  - 2° een infrakstructuur tot stand brengen die beantwoordt aan een aantal strikte criteria, zoals : de aantrekkingskracht der gebouwen, een geschikte inplanting, een werking geïntegreerd in het maatschappelijk leven, enz.

- Dit is te erwezenlijken o.m. door oprichting en financiering van een STICHTING WELZIJSBELEID HOOFDSTAD-BRUSSEL op agglomeratieniveau. Met als taken :
  - 1° **wetenschappelijk onderzoek** over de situatie van de Vlaming te Brussel **en verwerking ervan naar de praktijk toe** ;
  - 2° **opbouwwerk** op agglomeratieniveau vooral in verband met taken van overleg, coördinatie en planning.
- Het Overlegcentrum stelt tevens vast dat de oprichting van speelpleinen met accommodatie en sociaal-pedagogische begeleiding voor de Vlaamse jeugd beantwoordt aan een dringende behoefte.

Sectie DEMOGRAFIE EN BODEMBELEID — Voorzitter : dr. fil. F. de RAEVE ; Referaat : drs. E. LAGROU.

- Het Overlegcentrum is van oordeel dat er moet overgegaan worden :
  - 1° tot de overdracht van de bevoegdheden van de gemeentebesturen aan de agglomeratieorganen ;
  - 2° tot het voeren door de agglomeratie van een **actief grondbeleid** o.m. tegen de grondspeculanten, en het aanwenden van een **planmatige bouwpolitiek**, die het Brussels historisch en cultureel patrimonium ongeschonden laat en het leefmilieu verbetert.
- Er dienen dringend maatregelen getroffen om te vermijden dat van het groot aantal vreemdelingen in de Brusselse agglomeratie gebruik gemaakt wordt om Brussel verder te verfransen.
- De kieswet moet zo worden gewijzigd dat de verdeling van parlementaire, provinciale, agglomeratie- en federatieraadszetels zou gebeuren in functie van het aantal inwoners van Belgische nationaliteit.
- De randgemeenten moeten zo worden uitgebouwd dat zij niet alleen een woonfunctie maar ook een culturele functie hebben, en dat sommige gemeenten een centrale functie krijgen zodat zij op socio-cultureel en economisch gebied voor de omliggende gemeenten een eigen uitstraling kunnen hebben.

Sectie SUBNATIONALITEIT — Voorzitter : prof. dr. R. DERINE — Referaat : dr. jur. van WAEG.

- Het Overlegcentrum eist een stelsel van « **gesplitste bevolkingsregisters met juridische gevolgen** » kortweg te noemen « subnationaliteit » voor alle Belgen, wonende in Brussel. In die zin moet aan alle Belgische staatsburgers, wonende in de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad, hetzij de Vlaamse (Nederlandstalige), hetzij de Waalse (Franstalige) subnationaliteit worden toegekend.
Met het oog op de eerstkomende verkiezingen voor de agglomeratieorganen moeten en kunnen tijdelijke maatregelen worden genomen, die in de lijn liggen van deze voorstellen.

Argumentatie :

- Wanneer men politieke instellingen opricht voor de twee gemeenschappen in het hoofdstedelijk gebied, is het logisch en noodzakelijk die gemeenschappen te definiëren.
- Indien het de bedoeling is, en het moet zo zijn, de Nederlandstalige gemeenschap te Brussel te laten vertegenwoordigen door **representatieve Vlamingen** en niet door schijnvlamingen, die door de Franstaligen worden opgedrongen, is de invoering van de subnationaliteit het aangewezen middel.
- Op die wijze zal men de Vlaamse minderheid in het Brusselse op afdoende wijze beschermen tegen alle pogingen tot verdere erosie.
- Het Overlegcentrum aanziet als normale rechtsgevolgen van de subnationaliteit dat ze voorziet in :
  - 1° Het gebruik van de taal op administratief gebied ;
  - 2° Het gebruik van de taal en het taalstelsel op militiegebied, op fiscaal gebied, op gerechtelijk gebied, op sociaal gebied ;
  - 3° Afzonderlijke kiezerslijsten volgens subnationaliteit.
Verkiezbaarheid en « Voordraagbaarheid » enkel voor de taalgroep van de eigen subnationaliteit.
  - 4° De « benoembaarheid » in alle openbare functies — inbegrepen parastatale enz. — waar taalrollen bestaan of wettelijk moeten bestaan.
  - 5° Het taalgebruik op onderwijsgebied, voor lagere en middelbare cyclus, voor peuter- en kleutertuinen evenals wat betreft kinderkribben.

Sectie EKONOMISCHE DECENTRALISATIE — Voorzitter : dr. jur. P. DAELS ; Referaat : drs. S. EVERAERT.

Het Overlegcentrum eist dat :

- een eind wordt gemaakt aan de onverantwoorde en op kunstmatige wijze opgedreven vestiging van nieuwe nijverheden in Brussel-Hoofdstad.
- een stelselmatige politiek van **deconcentratie** uit Brussel wordt aangevat van de aldaar gevestigde nijverheden en van de instellingen uit de tertiaire sector waarvan de vestiging in het hoofdstedelijk gebied niet verantwoord is.

- van het zg. **wetsvoorstel PHILIPPART** eindelijk werk wordt gemaakt, het moet thans zo spoedig mogelijk opnieuw worden gestemd. Nu reeds dient de steunverlening aan de nijverheidsgewesten en ontwikkelingsgebieden onderworpen aan de voorwaarde, dat de maatschappelijke zetel van het bedrijf wordt gevestigd in het ontwikkelingsgebied.
- Het overbrengen van een aantal officiële en semi-officiële diensten uit Brussel naar de gewesten ernstig overwogen wordt.

Sectie TAALWETGEVING — Voorzitter : dr. jur. H. VERLINDEN — Referaat : dr. jur. R. VANDEZANDE.

- Het Overlegcentrum stelt vast dat de verfransing van de Brusselse agglomeratie zeker niet over haar hoogtepunt heen is. Het verwijst daarbij o.m. naar de onthutsende taalverhoudingen in de gemeenteraden en in de top van de personeelsformaties der gemeentelijke diensten, naar de economische druk op de gewone man, de onbestrafte en uitdagende taalwetovertradingen en wantoestanden in officiële en semi-officiële diensten.
- Het Overlegcentrum verwijst daarbij naar de sabotage van de werking van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en naar het gevaar dat de Vice-Gouverneur van Brabant in het raam van de grondwetsherziening zijn effectieve bevoegdheid zou verliezen.
- Het Overlegcentrum stelt vast dat in het regeringsontwerp op de federaties en agglomeraties van gemeenten een bedreiging verscholen zit voor de taalhomogeniteit van Vlaams Brabant.
- Eist voorts dat als voertaal van het op te richten overlegorgaan **uitsluitend** het gebruik van het Nederlands verplicht zou worden.
- Het Overlegcentrum is tevens van oordeel dat een wettelijke regeling tot stand komt inzake het mondeling en schriftelijk taalgebruik in gemeenteraadszittingen, op straffe van nietigheid der getroffen beslissingen, teneinde te waarborgen dat in de eentalige gebieden alleen de taal van het gebied wordt gebruikt in documenten en discussies en dat in de tweetalige gemeenten documenten en discussies in beide talen moeten kunnen worden gelezen en beluisterd.

SLOTTOESPRAAK van rector A. GERLO, voorzitter van het Overlegcentrum.

Tijdens zijn kernachtige slottoespraak merkt prof. A. GERLO vooral op, dat dit **Algemeen Vlaams Kongres** op zichzelf geen alleedaagse en zelfs geen jaarlijkse gebeurtenis is. Het laatste Kongres dateert van september 1949, en werd toen ingericht door V.V.S., met de steun van de drie fondsen en het Vlaams Economisch Verbond. Waar het Kongres van 20 jaar geleden vooral de heropstanding van de Vlaamse Beweging op het oog had, is het voorbije Algemeen Vlaams Kongres, hoewel uitgebreider op het stuk van de patronerende verenigingen, beperkter gebleven wat het thema aangaat.

Het hoofdpuzet van beide Kongressen is steeds hetzelfde gebleven : **de Vlamingen, ongeacht hun politieke of filosofische overtuiging, tot een noodzakelijke samenwerking brengen ten bate van de Vlaamse Gemeenschap.** Deze betrachtning is ook steeds het doel geweest van het organiserend Overlegcentrum, dat buiten en boven elke partijpolitiek staat, en zodoende initiatieven kan nemen die de politieke formaties zeer moeilijk of in het geheel niet aankunnen.

Voorzitter A. GERLO dankt vervolgens de pers, de aanwezige prominenten en al degenen die dit Kongres hebben mogelijk gemaakt, maar meer in het bijzonder het Organisatiecomité en de **Kultuurraad voor Vlaanderen**, onder wiens auspiciën het Kongres is doorgegaan.

Op de vraag naar de positie welke het Overlegcentrum inneemt in verband met de door de regering t.o.v. de Vlaamse gemeenschap aangegane verbintenissen, antwoordt prof. GERLO : « Wij zijn en blijven gekant tegen een maatregel die indruist tegen de beginselen van de taalwetgeving zelf, die pedagogisch onverantwoord is en die vooral schadelijk is voor de **kinderen van economisch zwakken**. De vrijheid van de Brusselaars is door **niemand** bedreigd. Men wil alleen een deel van de Vlaamse volksgemeenschap verfransen en dat is een onduidelbare agressieve houding ». En spreker vervolgt : « Als compensatie voor de « vrijheid » van het Gezinshoofd » kregen wij de belofte dat er een degelijk Vlaams scholennet zou worden ingebouwd en dat er **nieuwe politieke structuren** worden geïnstalleerd, die de gelijkwaardigheid van de twee gemeenschappen te Brussel zouden verwezenlijken. Tenslotte zal een gordel van sterke federaties rondom Brussel worden gerealiseerd. »

Voorts citeert prof. GERLO bepaalde regeringsteksten waarin tot **driemaal** toe het woord « installatie » gebruikt wordt, in verband met de oprichting van nieuwe politieke structuren ter beveiliging van de Vlaamse aanwezigheid te Brussel als voorafgaandelijke voorwaarde tegen de wederinvoering van de zg. « vrijheid van de huisvader ».

Het is ondenkbaar dat deze beloften ingewilligd worden, laat staan dat het geheel van deze **losprijs** op 1 september e.k. zal betaald zijn.

En laten we nogmaals prof. GERLO aan het woord : « Nogeens zullen prestatie en tegenprestatie niet samenvallen. Dit was nochtans de intentie van de regering. **Moeten wij Vlamingen dan altijd toegeven**, zijn wij dan werkelijk een « **minderwaardig volk** » ? De Vlaamse mensen zullen opnieuw het gevoel hebben dat de franstaligen nog altijd veel sterker zijn. Zij hebben immers op 1 september de « vrijheid van het gezinshoofd » geëist en bekomen, maar de nieuwe structuren voor de Vlamingen zijn er weer niet. Als de franstaligen op 1 september hun slag hebben thuis gehaald, zullen zij er achteraf veel minder soepelheid aan de dag leggen bv. bij de inrichting van de verkiezingen en de samenstelling van het agglomeratiecollege. **Wij volgen deze ontwikkeling met een groeiend onbehagen**. De Vlaamse gemeenschap mag geen risico's nemen met theoretische toezeggingen, met het stemmen van wetten alleen, **wetten kunnen schuldbrieven zijn die nooit worden ingelost !** »

In dit verband herinnert prof. GERLO eraan dat de Vlamingen gedurende drie jaar hebben gevochten voor een rechtvaardige taalwetgeving in 1963, het werd echter een « **dode mus** ».

Nu meer dan ooit moet rekening worden gehouden met de desiderata van het Overlegcentrum, de **effectieve niet-parlementaire vleugel van de Vlaamse Beweging**.

Tot slot merkt voorzitter GERLO op, dat op het Europese vlak niet kan gedacht worden aan de hegemonie van het Frans of van om het even welke taal. Wat de Vlamingen te Brussel vragen is in het belang van Brussel en van het gehele land. Als aan deze rechtmatige wensen van de Nederlandstalige gemeenschap te Brussel niet tegemoet gekomen wordt, **dan zal de reactie van het Vlaamse land niet uitblijven !** Het is een kwestie van elementaire rechtvaardigheid, **zowel** in unitair als in federaal perspectief. De hoofdstad zou niet eens leefbaar zijn zonder de Vlaamse gemeenschap. **Brussel moet eindelijk een tweetalige hoofdstad worden, met of zonder de goedkeuring van zijn schepencolleges !**

drs. sc. Leo Dekleermaeker, sekretaris V.V.A.-Brussel.

VOORAL DE TERTIAIRE SECTOR IS DE ACHILLESPEES VAN BRUSSEL.

Motie van de Kultuurraad voor Vlaanderen.

Rekening houdende met de recente politieke evolutie in België heeft de Algemene Vergadering van de Kultuurraad voor Vlaanderen in haar zitting dd. 26 mei jl. haar standpunt met betrekking tot de vrijheid van de familievader in Brussel bevestigd. Zij herinnert aan haar motie van 2 december 1970 die luidt als volgt :

« De Kultuurraad voor Vlaanderen blijft bij zijn standpunt dat te Brussel alleen de onderwijstaal, die overeenstemt met de huistaal van het kind, verantwoord is ; eist onmiddellijk de wettelijke, administratieve en financiële maatregelen die de positie van de Vlamingen te Brussel in de beleidscolleges, de openbare diensten en het onderwijs verzekeren, en het mogelijk maken voornoemd principe eerlijk toe te passen ; eist dat het Brussels agglomeratiecollege bestaat uit Vlamingen die het vertrouwen van de Vlaamse gemeenschap verdienen en ontzegt derhalve bij voorbaat alle representativiteit aan schijnvlamingen die in het agglomeratiecollege zouden zetelen. »

Motie van de Kultuurraad voor Vlaanderen.

- I. De Kultuurraad voor Vlaanderen verheugt zich over de inschrijving in de grondwet van het beginsel der bescherming van de ideologische en filosofische minderheden.
- II. Hij dringt ten zeerste aan bij de Vlaamse mandatarissen van al de parlementaire fracties om zonder voorbehoud een opbouwende en positieve medewerking te verlenen opdat de wet betreffende de kulturele economie zonder uitstel zou gestemd worden.
- III. Ten aanzien van deze twee principes acht de Kultuurraad voor Vlaanderen het overigens urgent dat een cultuurpakt tot stand komt, zoals reeds onderstreept is in vroegere memoranda. Diensvolgens verzoekt hij de regering opdracht te geven aan een commissie ad hoc over te gaan tot de formulering van de inhoud van het cultuurpakt. De Kultuurraad voor Vlaanderen verklaart zich andermaal bereid hieraan zijn medewerking te verlenen.
- IV. Hij verzoekt zijn Commissie voor nationale problemen deze kwestie onverwijld ter studie te nemen.

INVESTEER ZOVEEL MOGELIJK IN VLAANDEREN ZELF.

Het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel drukt zijn ongenoegen uit over de recente verklaring van President Pompidou dat het Frans de eerste taal van de Europese Economische Gemeenschap zou moeten worden.

De essentiële doeleinden van het V.V.O. is het Nederlands tot een volwaardige bestuurstaal te maken. Nu dit ideaal binnen enkele jaren in ons bereik ligt op het Belgisch vlak, zullen wij niet bereid gevonden worden een hegemonie van het Frans « of een andere taal » op het Europees vlak te aanvaarden.

Naar aanleiding van een bezoek van President Pompidou is zulke verklaring bijzonder ongelegen en vraagt het V.V.O. dat de Belgische regering President Pompidou hierop zou wijzen en tevens dat België voorstander is van een Europa van zelfstandige en evenwaardige partners, zonder hegemonie of voorrecht van welke staat ook, zoals trouwens bepaald in het Verdrag van Rome.

De Centrale Raad van het Vlaams Aktiekomitee voor Volksgezondheid protesteert met klem tegen de benoeming van de franstalige Dr. J. FARBER ter vervanging van de nederlandstalige Dr. HOOGMARTENS in de kommissie van beroep voor de medisch-farmaceutische kumulatie.

De Minister van Volksgezondheid Namèche heeft deze benoeming doorgezet tegen het advies in van de Nationale Raad van de Orde der Geneesheren, die de door de wet vereiste nederlandstalige kandidaten had voorgedragen.

Dit machtsmisbruik illustreert ten volle de anti-Vlaamse benoemings- en subsidiepolitiek die door Minister Namèche en zijn kabinet wordt gevolgd. Dr. R. de BEULE, voorzitter.

KOOP IN EIGEN STREEK OF ANDERS IN HET BUITENLAND, LIEVER DAN TE BRUSSEL.

Personalia

HUWELIJKEN

Lieven M.R. Vantieghem, lic. Wiskunde en zoon van ir. Robert Vantieghem uit Sint-Amandsberg, eveneens lid van het V.V.A., huwde op 15.5.1971 met Claudine van den Broecke, dochter van ir. R. van den Broecke uit Destelbergen.

Miek Lefever, Lic. aardrijkskunde uit Gent, huwt op 30 juli as. in de kerk van Afsnee met Jos Debranbander uit Brugge. Het jonge paar vestigt zich te Gent.

PROMOTIE

Dr. med. Omer Steeno uit Heverlee, lektor aan de KUL, behaalde op 7 mei 1971 het aggregaat van het hoger onder-

wijs in de geneeskunde. Proefschrift: Testosterone binding in human plasma. Proefles: Impotentie. We wensen Dr. Steeno hartelijk proficiat en verder een schitterende universitaire loopbaan toe.

OVERLIJDENSBERICHTEN

Jozef van Geluwe, geb. te Waregem op 10.3.1896, overleden te Waregem op 22.5.1971, architect, vader van ons lid Johan van Geluwe, architect.

Roger Gheysel'Inck, dr. geologie, geb. te Merelbeke op 3.4.1906, overleed te Meerle op 65-jarige leeftijd op 28.5.1971. (Zie In Memoriam.)

VERSLAG VAN DE DERDE REEKS ONTMOETINGEN VAN HET AKADEMISCH JAAR 1970-1971

Bedenking : het zou werkelijk eentonig zijn als de voordrachten, ingericht door het V.V.A.-Antwerpen, alle even hoge academische toppen zouden scheren. Een voordracht die wat minder uitvalt laat ons dan ook aanvoelen hoe hoog het peil van de andere ontmoetingen wel is. Dit geldt dan als woord vooraf — voor de ganse reeks voordrachten zonder uitzondering natuurlijk! —.

Op 20 april kwam de Heer G. ALGOET, medewerker en privé-sekretaris van Minister van State Paul van den BOEYNANTS ons vertellen wie V.D.B. eigenlijk is. De zeer vriendelijke en klaarblijkelijk ook zeer loyale spreker stak zijn verering voor V.D.B. niet onder stoelen of banken. Of hij er echter in geslaagd is in onze kring wat meer sympathie te verwerven voor een man bij wie politiek en « business » min of meer gelijklopende begrippen zijn, is niet geheel zeker. Wanneer onder meer geweten is dat V.D.B., zoals andere politici trouwens, zijn speeches bewust afstemt op het intellectueel peil van een publiek dat een gemiddelde mentale leeftijd van vijftien jaar zou hebben, is het begrijpelijk dat zelfs academici die zich allerminst op hun statuts laten voorstaan, niet gauw in heftige V.D.B.-supporters zullen veranderen. De voorzitter, die Dr. Mon van THILLO verving (hij was die avond wat minder goed, maar is intussen weer in uitstekende conditie, dank u) leidde plichtsgetrouw de van goede wil blakende spreker in en uit.

De volgende zondag, 25 april, gingen we onder de bevoegde leiding van bekwame en bereidwillige gidsen, de oude stad bezoeken. De opkomst was niet overweldigend want het was bitter koud. Het gure weer was er ook de oorzaak van dat sommige leden, onder wie zelfs bestuursleden (jaja, foei) er stiekem tussenuit muisdan, zodat de groepjes zienderogen kleiner werden. Wij vluchtten in het Vleeshuis, waar het wat warmer was en dat dan ook uitvoerig en langdurig werd bezocht. Nochtans zullen de dapperen, die tot het bittere einde bleven, eventueel wel een longontsteking maar in het geheel geen spijt hebben gehad, want de gidsen hadden werkelijk hun uiterste best gedaan om al hun wetenschap en kennis over de leerrijke hoofden uit te storten.

Voorzitter CARPENTIER stelde ons op 27 april dr. jur. Albert van HOECK voor, letterkundige en oud-magistraat in Rwanda-Burundi, die een schitterende lezing hield over « Het Kongo-drama in onze recente Nederlandse letteren ». Hij wees erop dat de grote Kongo-literatuur eigenlijk slechts een aanvang nam na de dekolonisering. Heimwee en wroeging? Jammer was slechts dat deze begaafde en verstandige spreker uit bescheidenheid geen woord zegde over zijn eigen niet te versmaden aandeel in dit genre van letterkunde. Het was een rijke avond.

Bestuurslid Arnold van GELDER stelde de week daarop de Heer Frans VERLEYEN, politiek redakteur bij de Standaard, in levende lijve aan onze leden voor. Het onderwerp « De Belgische politicus van dichterbij bekeken »

deed ons al vrezen dat we weer een avondje met V.D.B. zouden doorbrengen, maar hoewel hij er wel even aan te pas kwam, werd het eerder een rijk geschakeerd overzicht van onze weelderige politieke fauna, gegoten in een humoristische en soms wel wat bittere vorm. Een gemeenschappelijk kenmerk van de Belgische politicus bestaat volgens spreker in een vrijwel eensgezind konservatisme.

Op de laatste vergadering, 11 mei, werd een nog minder ernstig onderwerp behandeld. Bestuurslid Hugo HERMANS leidde Willy van der STEEN in, die, hoe kan het ook anders, het had over het stripverhaal. De belangstelling voor de vader van Suske en Wiske was zo groot, dat we weer eens naar Helena Fourment moesten verhuizen. De spreker beantwoordde bereidwillig de vele hoogstaande en intellectuele vragen die werden gesteld over Bessy, de familiale situatie van Lambik, de burgerlijke stand van Tante Sidonie, enz.

Onze traditionele taptoe had plaats op 15 mei. Een volle bus, gevolgd of voorafgegaan door enkele individualisten, die liever hun eigen benzine verbruikten, voerde ons naar het kasteel te Ooidonk, in de prachtige Leiestreek. De natuur bereikte er zo'n hoogtepunt, dat we bij de beschrijving hier haast literair zouden gaan worden. Het kasteel, van buiten erg mooi en in een luisterrijk kader gelegen, was van binnen volgestopt met het resultaat van eeuwenlange familiale kitschverzamelwoede, zodat hier en daar een mooi stukje troosteloos verloren stond of hing tussen tal van onaantrekkelijkheden. In felle tegenstelling tot dit kasteel stonden de klare, rustige en eenvoudige lijnen van het museum Jules Dhondt, waar een unieke verzameling schilderijen weer rust schonk aan ons esthetisch gevoel. Weer heel anders, sober en eerlijk in zijn behouden realiteit was het huis van Gustaaf de Smet, waar het goed moet zijn geweest te wonen.

Na een korte wandeling door de mooie dreven van de Leiestreek, waar we aan de villa's veel Frans met een Gentse tongval hoorden spreken, bereikten we het Schuttershof om er in een rustige tuin een aperitief en een babbeltje te genieten. De daaropvolgende maaltijd was zeer behoorlijk. Dat het vlees wat taai uitviel kon de glanzende stemming niet bederven, vooral niet toen de patron dat weer goed maakte door ons een koffiedouwertje (pousse-café) aan te bieden. Bij de solonummers, uitgevoerd tijdens en na het festijn, schitterden de spruiten Carpentier, tot handig gespeelde ergernis van de in feite trotse vader. Dat de appels niet ver van de boom waren gevallen bewees een epische uitvoering door de voorzitter van het machtige volksgedicht « De sterke man van Gent ». Het was eenvoudig aangrijpend!

Na een kleine schermutseling tussen de proletarische en kapitalistische vleugel, waarop hier niet verder moet worden ingegaan, reed de bus met een lading zingende en moppentappende V.V.A.-ers langs de nieuwe autosnelweg in ijltempo naar onze goede stede terug. Het was goed geweest.

Leden van V.V.A.-Antwerpen, uw bestuur waakt en is, hoewel U daar niets van merkt, reeds druk doende om een programma voor het volgende academisch jaar klaar te stomen. Het afgelopen jaar was goed, maar de nationale leuze van onze heroïsche wielrenners indachtig, « hopen wij 't naaste jaar nog beter te doene.. ».

IN MEMORIAM Dr. R. GHEYSELINCK

Op 28 mei l.l. overleed te Antwerpen De Heer Roger GHEYSELINCK. Met hem verdween een bijzonder figuur, zo voor de leden van het V.V.A. als voor heel Vlaanderen. Hij werd op 3.4.1906 te Merelbeke bij Gent geboren. Zijn ouders waren Westvlamingen. Zij jeugd jaren bracht hij door te Etikhove (W.-Vlaanderen) en volgde er de lagere school; zijn middelbaar onderwijs genoot hij te Ronse en Oudenaarde, de 4 laatste jaren humaniora te Kortrijk.

In 1925 ontmoetten wij hem te Leuven, waar hij ingeschreven was in de Speciale Scholen en voor mijnningenieur studeerde. Het was de periode van de strijd tussen de geestelijke overheid en het zeer bloeiend A.K.V.S. geleid door Hoogstudenten van het K.V.H.V., de tijd ook van het konflikt van dit verbond met de Akademische overheid.

De wonden van Berten VALLAEYS, die neergekogeld werd door de Waal COLBACQ, waren nog niet geheeld, Paul BEECKMAN, Gerard ROMSEE, Tony HERBERT waren van de Universiteit uitgesloten, gevolgd door Joris LENS, Hector CHRISTIAENSEN, Jef de VLIÉGER e.a. Het waren de jaren van de vlaamse hoogstudentenkontestatie!

In 1928 kwam de Bormsverkiezing, ook het K.V.H.V. ijverde uit aile kracht voor amnestie; tientallen studenten vertrokken regelmatig uit Leuven om Dokter J. LAUWEREYS, Dries van ROMPAYE, Leo SCHEERE, Ignace vanden BRANDEN, e.a. bij te springen in hun dagelijkse meetingen voor Borms. Het eindigde met de fameuze triomf der 83.000 stemmen. Onder leiding van Jos. L. CUSTERS, toen voorzitter van het verbond, trokken 600 Vlaamse studenten naar Antwerpen, om zich aan te sluiten, de fanfare op kop, bij de groots op touwgezette viering. Met zijn voortvarend temperament had Roger zich te ver gewaagd door post te vatten, naast Herman VOS, op het balkon van Malpertuus. Dat heeft hem het Consilium abeundi gekost. Hij moest Leuven verlaten.

Het is zijn geluk geworden. Hij liet zich inschrijven in de Universiteit van Amsterdam, studeerde er Geologie en Paleontologie en behaalde er na de verdediging van een proefschrift in 1937 de titel van Doctor in Wis- en Natuurkunde.

In 1965 naar aanleiding van een dinsdagavond-bijeenkomst van het V.V.A. ontmoette ik Roger terug. 't Was alsof die 39 jaren die verlopen waren niet hadden bestaan. De banden gesmeed aan de Universiteit, vooral in de strijd om een gemeenschappelijk ideaal, schijnen wel bijzonder sterk. Tot vroeg in de morgen spraken we over onze wederzijdse belevenissen gedurende al die voorbije jaren. De zijne waren wel zeer bijzonder geweest: altijd op zoek in de rusteloze aarde, een echte vagebond, doch in feite een groot gezant van onze beschaving en kultuur. Hij hoort bij de beste zonen die Vlaanderen heeft uitgezonden. Nog voor zijn vertrek naar Oost-Indië in 1937, maakt hij kennis met een Nederlandse studente. In 1939 zal deze hem

vervoegen om met hem te huwen. Naast vele publicaties in tijdschriften, publiceert hij « De Rusteloze Aarde » een zeer lijvig boek met 157 afbeeldingen uitgegeven in Amsterdam, en vertaald in vele talen. Dit verscheen in 1936. Na de oorlogsverklaring van Japan aan Hollands Oost-Indië, wordt hij samen met zijn vrouw en twee kinderen geïnterneerd in een concentratiekamp. Tot in 1945 zouden zij politieke gevangenen blijven. In het kamp wordt « Tyl Uilenspiegel » van Charles de Coster binnengesmokkeld. Zo ontstaat bij hem een gepassioneerde belangstelling voor deze figuur en wordt hij een gewaardeerd Uilenspiegel-kenner. Bij een V.V.A. ontmoeting komt hij zijn volledige nieuwe opvatting verdedigen van de figuur van Tyl Uilenspiegel.

Na zijn vrijlating hervat hij als geoloog de grote opdracht voor de Shell-Compagnie. Hij werkte ook in Venezuela, in Ethiopië en Noord-Amerika. In 1962 komt hij terug naar Vlaanderen, nadat hij nog drie jaar gewerkt heeft te den Haag in een topfunctie van de Shell-administratie.

Te Meerle in de Antwerpse Kempen vlak op de Hollandse grens bouwt hij zich een mooi landhuis « Vreeheide ». Gudrun en Tyl, zijn twee oudste kinderen, zijn intussen gehuwd, Steven en Godelieve studeren in Zwitserland en Amsterdam. Zo is Roger GHEYSELINCK een volledig groot-Nederlander: Westvlaming door afstamming, Oostvlaming door geboorte, bracht hij het grootste deel van zijn leven door in Nederland en Indonesië, om zich eindelijk terug te trekken in de Antwerpse Kempen. Hij was ondervoorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond, medelid van de redactie van Neerlandia, een blad gesteund door het V.V.A. en zeer verspreid in de Vlaamse provincies.

Op 19 maart 1970 kon geheel Vlaanderen op het TV-scherm kennismaken met deze rusteloze, fiere en hoogstaande Groot-Nederlander, toen Joos Florquin in « Ten huize van » bij hem op bezoek was. Niemand, die hem, toen nog blakend van gezondheid op het scherm met belangstelling volgde, zal vermoed hebben dat hij een paar maanden later een zware heilkundige bewerking zou moeten ondergaan. Zijn vrienden, die hem einde 1970 in volgulle jovialiteit terug aan 't werk zagen, waren pijnlijk verrast, wanneer in mei het bericht van zijn overlijden bekend werd.

Door omstandigheden konden wij hem de laatste weken op zijn ziekbed niet meer bezoeken. Het verheugt ons dat een vooraanstaande Vlaamse geestelijke met hem ging kennis maken op zijn sterfbed en hem nadien nog meermaals bezocht. We weten dat hij fier en moedig, zoals hij geleefd heeft, in het volle besef wat gebeuren ging, het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld.

Wij buigen voor het zware mysterie, en zijn gelukkig en fier tot zijn intieme vrienden te hebben behoord. Aan zijn echtgenote en zijn familie betuigt het V.V.A. zijn oprecht medeleed.

dr Mon van THILLO,
ere-voorzitter V.V.A. Antwerpen.

gouw oost-vlaanderen

Jaarverslag 1970-71

De spreuk « Goed begonnen, half gewonnen » werd nogmaals waar gemaakt, toen op 9 oktober 1970 met de jaarwerking '70-71 van de Gouw Oost-Vlaanderen van wal werd gestoken. Een 60-tal hongerige V.V.A.leden werden — in het gezellige zaaltje van het St.-Jorishof te Gent — volgepropt met een overvloedige feestmaaltijd.

Een sprankelende welkomstrede van de herkozen voorzitter J. SOENEN en een uiterst interessante tafelrede van dr. geogr. L. DAELS over « De atmosfeer aan de Amerikaanse universiteiten » zorgden er voor, dat niet alleen de hongerige magen, maar ook de hongerige geesten verzadigd werden.

Op 6 november viel Minister F. van MECHELEN de eer en het genoegen te beurt als eerste redenaar van de wintervoordrachten het Gentse VVA-spreekgestoelte te beklimmen. Het werd een open gesprek over « Kultuurbeleid in Vlaanderen », waarbij de aanwezige journalisten dringend werden verzocht niet alle puntige uitspraken van de Minister van Cultuur in hun kranten te laten verschijnen!

Op 17 december — in de sfeer van Kerstvrede en amnestie — kwam prof. dr. K. van ISACKER een inventaris opmaken van « De zaak Irma Laplasse ». De talrijke aanwezigen stelden niet alleen de historische nauwkeurigheid, maar ook de humane bedoelingen en de adembenemende verteltrant van de Antwerpse hoogleraar ten zeerste op prijs. De aanwezigheid van enkele mensen uit de gerechtelijke kringen was niet bij machte de redenaar in verlegenheid te brengen.

Op 29 januari werd de letterkundige Jef GEERAERTS geïnterviewd door onze voorzitter J. SOENEN. Deze had zich flink voorbereid — hij had o.m. alle werken van de schrijver gelezen! — en hij was dan ook goed gewapend om Jef GEERAERTS met allerlei efficiënte vragen te bestoken. Het was prettig om zien, hoe beide partners elkaar met soepelheid en scherpte — allebei oudleerlingen van de Jezuiten! — te lijf gingen, maar dit alles blijkbaar met veel wederzijdse sympathie. Jef GEERAERTS, van wie men weet dat hij moeilijk uit zijn schelp komt, raapte de handschoen sportief op, zodat het een vinnig debat werd, waarin achteraf ook de zaal betrokken werd. Iedereen was in zijn nopjes, behalve wellicht enkele dames, toen we de schrijver van Black Venus hoorden beweren, dat hij overtuigd monogaam is!

Omer GRAWET, die op 26 februari werd uitgenodigd te spreken over « Berichtgeving, standpunten van een journalist », ontpopte zich tot een boeiend causeur. Tot laat

in de avond — en dit niettegenstaande het gebruik van enkele lekkere whisky's — wist hij op klare en scherpe wijze zijn standpunten te verdedigen.

Wij vrezden alleen maar, dat de gasten van het Europa-hotel — waar al onze voordrachten plaats vinden — de volgende morgen slechts een mager ontbijt zullen gekregen hebben, want in de loop van de avond werden alle lekkere brokjes uit de keuken door de uitbater van het hotel kwistig onder de aanwezige leden rondgedeeld.

Op 15 april — met de lente voor ogen — konden alle VVA-ers zich op de komende vakantiegenoegens voorbereiden. De Heer A. van HEDDEGHEM hing een schitterend beeld op van de kulturele, folkloristische en geografische rijkdom van Portugal. Dit alles werd visueel en auditief geïllustreerd met een indrukwekkende klank- en beeldmontage van het hoogste niveau.

Enkele dagen later, op 25 april, hield dr. F. DELMEIRE een diepgaande wetenschappelijke uiteenzetting over « De medische, sociale en kulturele aspecten van het druggebruik ». Hij weerlegde op objectieve wijze allerlei vooroordelen in verband met dit probleem en wees dan, met het nodige gezag en het nodige bewijsmateriaal, op de werkelijke gevaren van allerlei stimulantia. Een van de besluiten bleef nochtans, dat in West-Europa de alcohol het grootste gevaar blijft.

Op vrijdag 4 juni werd het jaar '70-71 op waardige wijze afgesloten. Het heropend restaurant « Schuttershof » was tot barstens toe volgelopen om overvloedig afscheid te vieren. Ook de volksvertegenwoordigers J. WANNYN en E. de FACQ waren van de partij!

Nadat men in openlucht van een zacht zomerzonnetje en van een flink aperitief had genoten, werden de talrijke aanwezigen door de voorzitter J. SOENEN uitgenodigd om zich — door middel van een smakelijk koud buffet — van de nodige vitamines te voorzien. Want nadien moest er tot in de vroege morgen entoesiast gedanst en geëst worden. Wat dan ook gebeurde! De dansvloer daverde onder het geweld van zoveel Vlaams intellect en men kon zich slechts met moeite een weg banen tot aan de bar om een frisse drank te bemachtigen.

Het was een sympatiek slot van een wel gevuld en gevarieerd seizoen '70-71!

Maar dit betekent nog geen defintief einde van onze werking! In oktober '71 gaan we terug van start met een openingsbanket te Oudenaarde! Van die gelegenheid zullen wij gebruik maken om een nieuwe afdeling op te richten, nl. de afdeling « Vlaamse Ardennen »! Al degenen die zich én geroepen én uitverkoren voelen worden vriendelijk verzocht actief mee te werken.

Als eerste spreker te Gent werd voor november 1971 Minister de PAEPE uitgenodigd! Al degenen die zich enigszins ziek voelen, mogen komen luisteren naar zijn « Perikelen van de ziekteverzekering ».

J.R.

**TELEFONEREN NAAR BRUSSELSE FIRMA'S GEEFT VAAK HEEL VEEL TIJDVERLIES)
(UN INSTANT, S'IL VOUT PLAIT...)**

DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN 1971

zal, met de gouw West-Vlaanderen als gastheer, doorgaan te

Oostende op zaterdag 30 oktober 1971 te 16.00 u.

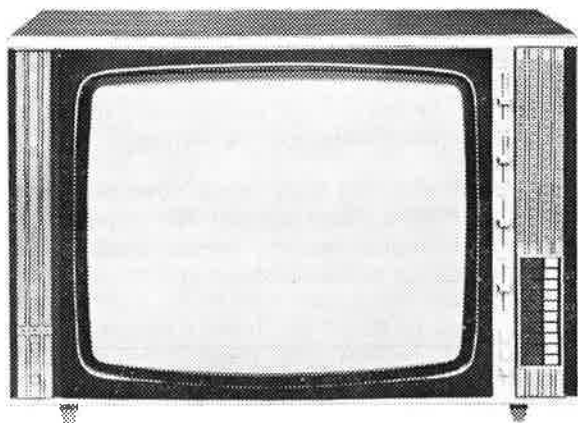
Noteer alvast, in tegenstelling met wat vroeger werd aangekondigd, de verandering van plaats en datum.

Het programma voorziet vooreerst een **statutaire ledenvergadering** in de conferentiezaal van het stadhuis te Oostende. Deze zal worden gevolgd door een **toespraak van Prof. GERLO**, waarop ook de pers en de leden van de Vlaamse Klub Kust zullen worden uitgenodigd. Hierna volgen **aperitief** en lunch en te 21.00 heeft in samenwerking met de Vlaamse Klub Kust een **avondfeest** plaats in de Kursaal. Nadere bijzonderheden zullen worden medegedeeld. De mogelijkheid tot omkleden voor het avondfeest, evenals tot hotelreservatie en ook een damesprogramma worden voorzien. Het moet voor het ganse Verbond der Vlaamse Acomedici een grote dag worden. Wij rekenen op de inspanning en de aanwezigheid van de gastheren en van de gasten !

Aanbevolen voor :
KREDIET
BELEGGINGEN
SPAAR- EN VOORZORGSTELSEL

n.v. SPAARCENTRALE

Voorzitter : E.F. BRIEVEN
Private Spaarkas
Gesticht in 1917
H. Jasparlaan 113 - 1060 Brussel

BARCO

uw vertrouwen waard

Wij maken werkelijkheid van zijn verbeelding.

BEKAERT

N.V. BEKAERT S.A. Zwevegem, België.

Eerste Europese producent en tweede wereld-
producent van staaldraad en staaldraadprodukten

Eerste nationale producent van matrassen
en meubilair. Technisch adviseur, bouwer van
machines en van bedrijfsklare fabrieken.

- 15.000 medewerkers in 31 fabrieken
en 14 landen.

- 9 eigen verkoopkantoren en 148
agenturen verspreid over de 5
continenten.

- 1.000.000 ton staaldraad
en staaldraadprodukten
per jaar.

VAN MAANEN, OGLIVY & MATHER

Geen beleggingszorgen :

BELEGGINGSFONDSEN

Voor uw spaargelden bekomt U,
benevens een deskundig beheer, de
zo noodzakelijke beleggingsspreiding,
die normaal slechts mogelijk is
voor een miljoenenportefeuille.

Vraag inlichtingen aan de **KREDIETBANK**
Eén van haar beleggingsfondsen zal U zeker interesseren.

